

INVENTARISATIE GEURBELASTING BESTEMMINGSWIJZIGING WONING

HOEVERDIJK 23, VALKENSWAARD

VAN STEENSEL CONSULTANTS

Leemskuilen 24, 5531 NL Bladel

Jonkers Advies
Adviseurs in Omgevingsrecht
Weldsehei 4
5508 WR Veldhoven

Adviseur:
M.A.M. Jonkers

Datum:
27 oktober 2016

Versie
1

Status
ontwerp

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
2.	Projectlocatie	5
3.	Wettelijk kader	6
3.1.	Wet geurhinder en veehouderij	6
3.2.	Wijziging Activiteitenbesluit voor landbouwactiviteiten	6
3.3.	Nieuwe ruimtelijke initiatieven en geur van veehouderijen	6
3.4.	Normstelling.....	7
4.	Uitgangspunten	9
5.	Beoordeling	11
5.1.	Algemeen.....	11
5.2.	Melkveebedrijf Hoeverdijk 59	11
5.3.	Gemengd bedrijf Kortweg 6	12
5.4.	Goede ruimtelijke ordening.....	13
6.	Conclusies	14

Bijlagen:

1. Gegevens agrarisch bedrijf Hoeverdijk 64
Gegevens agrarisch bedrijf Kortweg 6
2. Geurberekening Kortweg 6

1. INLEIDING

Op de locatie Hoeverdijk 23 te Valkenswaard was voorheen een agrarisch bedrijf gevestigd met daarbij een bedrijfswoning. Dit bedrijf is inmiddels gestaakt en de huidige eigenaar wenst de bestemming van de voormalige bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning. De gemeente is bereid daaraan haar medewerking te verlenen. In het kader van de onderbouwing van dat initiatief dient inzicht te worden gegeven in de gevolgen met betrekking tot de mogelijke geurhinder vanwege de in de omgeving aanwezige agrarische bedrijven.

Bij het beoordelen van een ruimtelijk plan spelen standaard de volgende vragen:

1. Is ter plaatse van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat gegarandeerd?
 2. Worden omliggende agrarische bedrijven (onevenredig) in hun belangen geschaad?
- Dit rapport geeft antwoord op deze beide vragen.

2. PROJECTLOCATIE

De locatie is gelegen in het buitengebied van de gemeente Valkenswaard. Op de hierna opgenomen figuur is de locatie met een rode cirkel weergegeven. In de directe omgeving van de projectlocatie is ten westen de kern Borkel gelegen. Voor het overige zijn verspreid gelegen woningen gesitueerd en enkele agrarische bedrijven.

Figuur 1 overzicht projectlocatie en omliggende bebouwing

3. WETTELIJK KADER

3.1. Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, normen waaraan de geurbelasting van agrarische bedrijven moeten worden getoetst, indien een aanvraag om een milieuvergunning wordt aangevraagd. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen die daarin zijn opgenomen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (zoals woningen). In de Wgv worden twee situaties onderscheiden, namelijk de situatie waarbij voor de dieren die worden gehouden zogenaamde omrekenfactoren gelden en de situatie waarvoor geen omrekenfactoren gelden. In het laatste geval moet worden voldaan aan vaste afstanden die uit de wet voortvloeien. In de eerstgenoemde situatie moet de geurbelasting worden berekend en getoetst met het rekenprogramma V-Stacks vergunning. De gemeente heeft in de wet de bevoegdheid gekregen om binnen een bepaalde bandbreedte af te wijken van de normen zoals die in de wet zijn opgenomen. Die afwijking kan dan gelden voor de gehele gemeente of voor bepaalde aangewezen gebieden.

3.2. Wijziging Activiteitenbesluit voor landbouwactiviteiten

Op 1 januari 2013 is een wijziging van het Activiteitenbesluit in werking getreden. Met die wijziging zijn veel veehouderijen onder de regels van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarbij is onder meer de beoordeling van geur conform de Wet geurhinder en veehouderij opgenomen. Materieel zijn de regels voor bedrijven die nog een vergunning nodig hebben en bedrijven die vallen onder algemene regels hetzelfde.

3.3. Nieuwe ruimtelijke initiatieven en geur van veehouderijen

Bij het nemen van ruimtelijke besluiten waarbij geurgevoelige objecten, zoals woningen, mogelijk worden gemaakt moet worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dat geldt tevens wanneer sprake is van omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning. Daarnaast moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen in de directe omgeving van die ontwikkeling onevenredig in hun belangen worden geschaad door de komst van de nieuwe geurgevoelige objecten.

Als de geurhinder groter is dan de norm voor de geurbelasting van de Wgv, betekent dat niet per sé dat er geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. En omgekeerd: ook zonder overschrijding van de norm voor geurbelasting kan er niet zomaar van worden

uitgegaan, dat er dus sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit moet per geval worden beoordeeld.

Voor de beoordeling van de situaties waarvoor vaste afstanden van toepassing zijn, geldt op grond van de jurisprudentie¹ dat indien tussen de veehouderij en een geurgevoelig object de in de Wgv of de hierop gebaseerde gemeentelijke geurverordening genoemde afstand wordt aangehouden, in beginsel mag worden aangenomen dat bij het geurgevoelig object een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Indien tussen de veehouderij en een geurgevoelig object niet de in de Wgv of de hierop gebaseerde verordening genoemde afstand wordt aangehouden, mag niet zonder meer worden aangenomen dat daar een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. In een dergelijk geval dient door de raad te worden gemotiveerd waarom ter plaatse van het geurgevoelig object niettemin een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. De conclusie daaruit is dus dat indien en zodra aan de vaste afstanden wordt voldaan er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Voor de situaties waarbij sprake is van dieren waarvoor omrekenfactoren zijn vastgesteld moet uit een geurberekening blijken of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. De gemeente heeft daarbij beleidsruimte. Uit de jurisprudentie² vloeit wel voort dat wanneer sprake is van de vestiging van meerdere veehouderijen in de omgeving van het plangebied de cumulatie van stankhinder vanwege alle omliggende veehouderijen bij de beoordeling dient te worden betrokken. Daaruit zou kunnen worden afgeleid dat een onderzoek naar de achtergrondbelasting achterwege kan blijven, indien er slecht sprake is van een incidentele veehouderij. Daarbij wordt als vuistregel gehanteerd dat de voorgrondbelasting bepalend voor de hinder, als de voorgrondbelasting tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting.

3.4. Normstelling

De beoordeling van geurhinder van agrarische bedrijven vindt plaats via de toetsing volgens de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Voor bepaalde categorieën van bedrijven is dat sedert 1 januari 2013 geregeld via het Activiteitenbesluit, maar de daarin opgenomen systematiek is identiek aan die uit de Wgv.

Daarbij wordt voor diercategorieën waarvoor zogenaamde geuremissiefactoren zijn vastgesteld (dat zijn voornamelijk de dieren die in de intensieve veehouderij worden gehouden) de gegevens van bronnen en geurgevoelige objecten ingevoerd in een computerprogramma, V-Stacks-Vergunning genaamd. De resultaten daarvan laten geurbelastingen zien op geurgevoelige objecten, uitgedrukt in odour units (afgekort ou/ε).

¹ uitspraak van 24-10-2012 van de ABRvS, zaaknummer 201107891/1/R3

² ABRvS 7 oktober 2009, nr. 200900801/1/R3

Voor diercategorieën waarvoor geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld gelden vaste afstanden tussen emissiepunten, stallen en geurgevoelige objecten. Dat is onder meer het geval voor melkkoeien en vrouwelijk jongvee.

In de Wvg is een normstelling opgenomen die in onderstaande tabel is weergegeven. Volgens de wet heeft gemeente de bevoegdheid om binnen een bepaalde bandbreedte af te wijken van die wettelijke normen. Daarmee kan lokaal geurbeleid worden vormgegeven. Om dat te kunnen doen moet de gemeente een zogenaamde geurverordening opstellen. De gemeente Valkenswaard heeft een dergelijke verordening. Deze verordening is evenwel voor de locatie niet relevant, aangezien die voor dit gebied geen aangepaste normstelling kent. De wettelijke normen zijn dus in dit geval van toepassing. Die zijn opgenomen in onderstaande tabel. Omdat de gemeente Valkenswaard is gelegen binnen het concentratiegebied Zuid als bedoeld in bijlage 1 van de Meststoffenwet gelden hier de normen van 3 en 14 ou_E/m³.

Ligging geurgevoelig object	Wettelijke norm in ou/E binnen bebouwde kom	Wettelijke norm in ou/E buiten bebouwde kom
Binnen concentratiegebied	3	14
Buiten concentratiegebied	2	8

Tabel 2 Overzicht wettelijke geurnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij

Het begrip bebouwde kom is in de Wgv niet gedefinieerd. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom ‘niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving’. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Als bebouwde kom wordt beschouwd: ‘het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft’ en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. Of een bepaalde omgeving als bebouwde kom moet worden gekwalificeerd, zal daarom per geval moeten worden bepaald. De volgende aspecten spelen in deze afweging en rol:

- de dichtheid bebouwing;
- de aard en structuur van de omgeving en bebouwing;
- het planologische karakter.

Uit figuur 1 blijkt dat de projectlocatie solitair is gelegen en dat in de omgeving enkele verspreide woningen aanwezig zijn. Dit gebied dient daarom te worden gekwalificeerd als liggend buiten de bebouwde kom.

4. UITGANGSPUNTEN

Het onderzoek naar de geursituatie gaat uit van de aanwezige veehouderijen binnen een straal van ongeveer 500 meter vanaf de projectlocatie. Voor de beoordeling wordt gebruikt gemaakt van de gegevens uit het vergunningenoverzicht van de provincie Noord Brabant³. Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt “voorgrondbelasting” genoemd. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of geen concentratiegebied en binnen of buiten de bebouwde kom). In dit geval is sprake van een ligging buiten de bebouwde kom en binnen een concentratiegebied, zodat de geurnorm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van toepassing is.

Er zijn binnen de aangenomen afstand van 500 meter twee veehouderijen gevestigd. Op de onderstaande kaart zijn die aangeduid.

Figuur 2 ligging relevante veehouderijen t.o.v. projectlocatie

³ www.bvb.brabant.nl

In onderstaande tabel zijn de gegevens van deze bedrijven opgenomen. Er zijn ook nog enkele bedrijven op grotere afstand gelegen, doch die hebben vanwege de afstand qua voorgrondbelasting voor wat betreft geur geen relevante invloed op de projectlocatie.

In theorie is het voorstelbaar dat er voor een locatie nog een milieuvergunning geldt, maar dat er feitelijk geen dieren (meer) worden gehouden. Aangezien de vergunning dan nog altijd bestaat, en dus het recht bestaat om het bedrijf opnieuw op te starten, moet formeel toch met die gegevens rekening worden gehouden.

Adres bedrijf	Type bedrijf	Aantal dieren	Actief/gesloten
Hoeverdijk 59	Melkvee/jongvee	212 melkvee 122 vrouwelijk jongvee	actief
Kortweg 6	Zoogkoeien/jongvee Schapen/vleesstieren	30 zoogkoeien 15 vrouwelijk jongvee 30 vleeskalveren < 8 maanden 15 vleesstieren 6 – 24 maanden 40 schapen	actief
Het Mortelke 3			gesloten
Kapellerpad 15			gesloten

Tabel 1 Overzicht (voormalige) agrarische bedrijven binnen 500 meter van projectlocatie

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat in de directe omgeving een melkveebedrijf is gesitueerd en een klein gemengd bedrijf.

In bijlagen 1 zijn per bedrijf de actuele gegevens van de bedrijven in de omgeving, zoals deze zijn geregistreerd in Web-BVB, opgenomen.

5. BEOORDELING

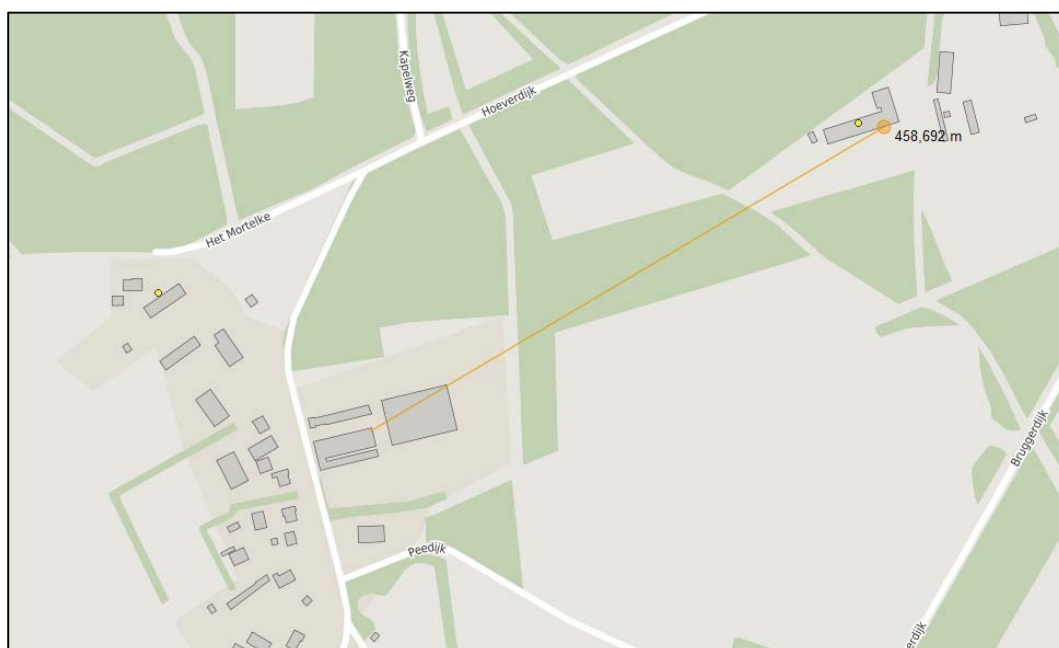
5.1. Algemeen

In de hierna volgende paragrafen wordt een beoordeling gegeven van de geursituatie ter plaatse van de geprojecteerde woning voor zover veroorzaakt door de beide meest nabij gelegen agrarische bedrijven.

5.2. Melkveebedrijf Hoeverdijk 59

In dit bedrijf is alleen sprake van het houden van dieren waarvoor vaste afstanden gelden. De minimaal vereiste afstand bedraagt 100 meter tussen het geurgevoelig object (zijnde de dichtstbijzijnde buitengevel van de geprojecteerde woning) en het dichtstbij gelegen emissiepunt (overeenkomstig artikel 4, lid 1 Rgv).

Op onderstaande figuur is de werkelijke afstand opgenomen waarbij is uitgegaan van de achterzijde van de stal. Uitgaande van dat emissiepunt wordt ter plaatse van de geprojecteerde woning ruim voldaan aan de vereiste afstand.

Figuur 3 afstand tussen projecteerde woning en emissiepunt Hoeverdijk 64

Hieruit blijkt dat voor wat betreft dit bedrijf wordt voldaan aan de vereiste minimale afstand van 100 meter.

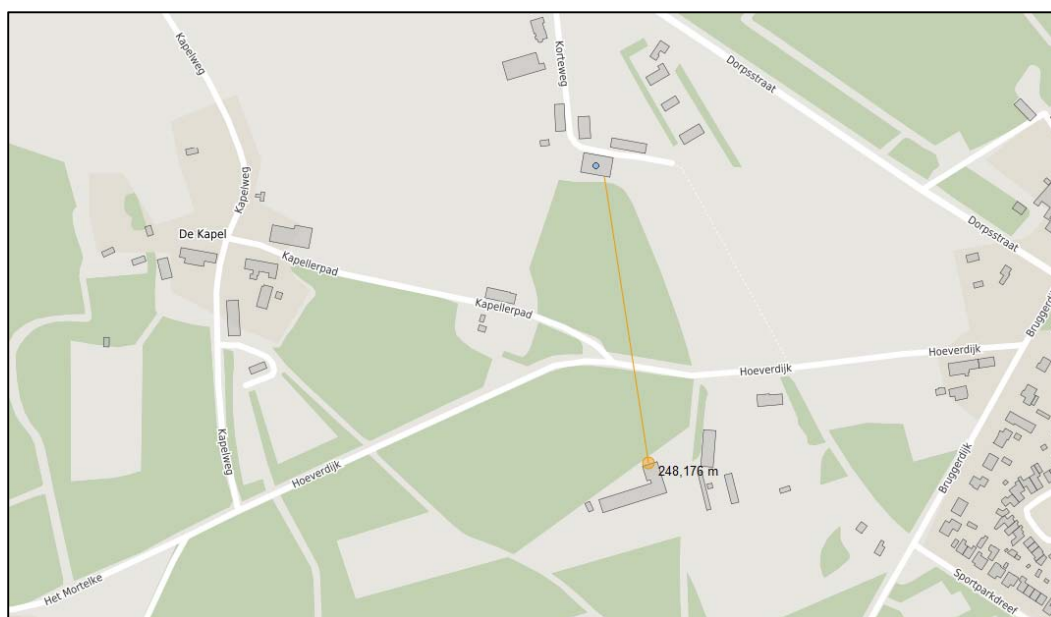
Dit bedrijf levert derhalve geen belemmering op voor de te projecteren woning. Anderzijds geldt dat de te realiseren woning het bedrijf niet beperkt. Dit bedrijf vormt dus geen knelpunt voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.3. Gemengd bedrijf Korteweg 6

Bij dit bedrijf is sprake van het houden van dieren waarvoor vaste afstanden gelden en dieren waarvoor omrekenfactoren gelden en dus de geurbelasting ook moet worden berekend.

Op basis van de gegevens uit Web BVB is een berekening gemaakt van de geurbelasting, die als bijlage 2 is bijgevoegd. Daaruit blijkt dat de geurbelasting 0,2 ou/E bedraagt terwijl de norm 14 ou/E is. Daaruit blijkt dat ruimschoots wordt voldaan aan de geurnorm.

Dan de vaste afstanden. Ook hiervoor geldt een minimale afstand van 100 meter tussen de meest nabij gelegen gevel van de geprojecteerde woning en het emissiepunt van het bedrijf. Op onderstaande figuur is deze weergegeven.

Figuur 4 afstand tussen geprojecteerde woning en emissiepunt Korteweg 6

Hieruit blijkt dat ook voor deze situatie wordt voldaan aan de afstandseis. Dit bedrijf levert derhalve geen belemmering op voor de te projecteren woning. Anderzijds geldt dat de te realiseren woning het bedrijf niet beperkt. Dit bedrijf vormt dus geen knelpunt voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.4. Goede ruimtelijke ordening

De gemeenteraad beoordeelt of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde geurbelasting acceptabel. Daarin bestaat een zekere mate van beleidsvrijheid. Naarmate de milieukwaliteit slechter is, zal dat een zwaardere motivering vereisen.

In de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij is beschreven hoe kan worden bepaald hoeveel geurhinder kan worden verwacht in een gebied, gelet op de geurbelasting die daar is berekend. Het hoogste geurhinderpercentage (voorgrondbelasting of achtergrondbelasting) is maatgevend voor de geursituatie.

Deze percentages zijn bedoeld om een vertaalslag te maken tussen de waarden voor de geurbelasting en de milieukwaliteit. De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij' (PRA Odournet, 2001).

De geursituatie wordt daarin beschreven in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)'

. In de onderstaande tabel is dat overzicht opgenomen, dat is ontleend aan de Handreiking Wet geurhinder en veehouderij.

Milieukwaliteit	Geurghinderden in %	Voorgrondbelasting in ou _E /m ³	Achtergrondbelasting in ou _E /m ³
Zeer goed	0-5	0 - 1,5	0 - 3
Goed	5-10	1,5 - 3,7	3 - 8
Redelijk goed	10-15	3,7 - 6,5	8 - 13
Matig	15-20	6,5 - 10	13 - 20
Tamelijk slecht	20-25	10 - 14	20 - 28
Slecht	25-30	14 - 19	28 - 38
Zeer slecht	30-35	19 - 25	38 - 50
Extreem slecht	35-40	25 - 32	50 - 65

Tabel 1 Kwaliteit woon- en leefklimaat versus geurghinderden en geurbelasting

Uit dit overzicht blijkt dat ter plaatse van de projectlocatie sprake is van een zeer goed woon- en leefklimaat. Daaruit kan worden geconcludeerd dat met het toelaten van een woning ter plaatse van de projectlocatie wordt voldaan aan het beginsel van een goede ruimtelijke ordening.

6. CONCLUSIES

De navolgende conclusies kunnen worden getrokken:

1. De omliggende agrarische bedrijven leveren voor wat betreft de voorgrondbelasting ten aanzien van geur geen enkele belemmering op voor de realisering van de beoogde woning op de projectlocatie.
2. De realisering van de woning ter plaatse van de projectlocatie levert geen belemmering op voor de ontwikkeling van nabij gelegen agrarische bedrijven.
3. De achtergrondbelasting ter plaatse van de projectlocatie is, naar mag worden aangenomen, zodanig dat deze geen belemmering zal opleveren.

BIJLAGE 1

5556 VN, Hoeverdijk 64 , VALKENSWAARD

Huidige situatie **Overzicht**

Beschikking

Status beschikking:	Definitief
Beschikkingstype:	Vergunning
Beschikkingsoort:	Revisievergunning
Datum besluit:	04-01-2012
RAV-tabel versie:	RAV 2013-1
Bouwvergunning afgegeven:	
Opmerking:	

bedrijf - bedrijf

RAV-Code	2e RAV-Code	Omschrijving	Aantal dieren	NH3	Geur	Fijnstof	NGE	MVE96
A1.15.2		ligboxenstal met geprofileerde vlakke vloer met hellende gleuven, regelmatige mestafstorten voorzien van afdichtflappen en frequente mestverwijdering, permanent opstallen	110	880	0,00	16	132	0
A1.100.2		overige huisvestingssystemen; permanent opstallen	112	1232	0,00	17	135	0
A3		vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	122	476	0,00	5	31	0

Totale emissie nieuwe situatie

Ammoniak emissie (kg/j)	2588
Geur emissie (ou/s)	0,00
Fijnstofemissie (kg/j)	37
NGE	298
MVE-richtlijn 1996	0

[Terug](#)

5556 XE, Korteweg 6, VALKENSWAARD

Beschikingsdatum: 09-03-2004
RAV-tabelversie: RAV 2004-1

Stalgroepen

Dier cat	Omschrijving	RAV code	2e RAV code	Emissie punt	NH3fac (kg/jr/ dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur Emis (Ou/s)	PM10 Emis (kg/jr)
A2	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	A2		bedrijf	5,30	30	159	0	8	0	3
A3	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A3		bedrijf	3,90	15	59	0	4	0	1
A4	vleeskalveren van 0 tot 8 maanden	A5		bedrijf	2,50	30	75	30	4	1068	1
B1	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B1		bedrijf	0,70	40	28	13	2	312	0
A6	vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden(roodvleesproductie)	A6		bedrijf	7,20	15	108	15	2	534	3
Totalen						130	429	58	20	1914	8

Sluit venster

BIJLAGE 2

Naam van de berekening: Nog niet bekend

Gemaakt op: 27-10-2016 11:07:58

Rekentijd: 0:00:01

Naam van het bedrijf: Korteweg 6, Valkenswaard

Berekende ruwheid: 0,40 m

Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	volgs web BVB	158 187	367 722	4,0	3,5	0,50	4,00	1 914

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	Hoeverdijk 23	158 240	367 469	14,0	0,2